

dimarts, 07 de febrer de 2023

Els secrets de les pintures de Pisanello del Palau de Màntua, a l'abast de tothom

El CAEM publica en obert els resultats de l'estudi i de la reconstrucció del conjunt mural

Els resultats de l'estudi i de la reconstrucció de les pintures del *Torneig-batalla de Louvezerp* de [Pisanello](https://ca.wikipedia.org/wiki/Pisanello) [<https://ca.wikipedia.org/wiki/Pisanello>], al Palau Ducal de Màntua (Itàlia), un conjunt mural redescobert a mitjans dels seixanta del segle XX després de segles desaparegut, ja són accessibles per a tothom gràcies a la publicació digital en obert que n'ha fet el [Centre d'Art d'Època Moderna](http://www.caem.udl.cat/) [<http://www.caem.udl.cat/>] (CAEM) de la Universitat de Lleida (UdL). Després de dos anys de treballs i dos més de difusió en l'àmbit acadèmic, el CAEM descobreix al públic els secrets d'aquest singular fresc del *Quattrocento* italià en *Les pintures murals del Torneig-batalla de Louvezerp, de Pisanello. Diagnosi artística, estudi de la tècnica i proposta interpretativa* [<https://repositori.udl.cat/handle/10459.1/85293>] (col·lecció Estudis monogràfics de pintura, 10).

Estudi de les pintures 'in situ'. FOTO: CAEM

Obra de Paola Artoni i Paolo Bertelli ([Laboratori d'anàlisi no invasiva d'obres d'art antigues i modernes](https://www.dcuci.univr.it/?ent=bibliocr&id=81&tipobc=4) [<https://www.dcuci.univr.it/?ent=bibliocr&id=81&tipobc=4>] de la Universitat de Verona) i de Miquel Àngel Herrero-Cortell i Marta Raïch (CAEM UdL), el volum -edició bilingüe català-castellà- presenta en 200 pàgines i escaig les principals perquisicions, resultats, aportacions i conclusions del projecte *FRESCO, affreschi strappati: restauro e conservazione* coordinat per la Universitat de Verona i on hi va treballar colze a colze els experts de la UdL.

Aquest projecte conjunt, recentment finalitzat, va tenir com a repte analitzar tècnicament, de forma no invasiva, els vestigis d'una gran pintura mural d'escenes cavalleresques de 9,5 metres de llarg, embolicada en la seua concepció, inacabada en la seua realització, i deteriorada en el seu estat de conservació, explica la directora del CAEM, Maria Antonia Argelich. "Per si això fos poc, aquest mural es troba a 4,4 metres d'alçada i va haver de ser analitzat sense que interferís en l'activitat museística de l'espai que el conté", afegeix. Les campanyes de diagnosi i estudi van tenir lloc principalment al 2018 i en elles hi van treballar *in situ* els investigadors del CAEM i del LANIAC de Verona.

El resultat més espectacular del projecte és la reconstrucció del conjunt de contorns i dibuixos, fins i tot en casos en què s'havia perdut parcialment. En aquest sentit, la superposició de fotografies que capten diferents rangs de l'espectre visible (VIS-IR-UVL) va permetre obtenir una mena de gran calc complet de les figures de la paret, en el qual es van completar parts perdudes que va permetre una immediata percepció holística de la composició. Aquests mapes d'imatges, juntament amb altres resultats obtinguts, com ara la identificació pigmentària, poden veure's en la publicació que es pot consultar en el Repositori de la UdL.

NOTÍCIES RELACIONADES:

El CAEM analitza 'in situ' un fresc de Pisanello a Itàlia